

برنامه استراتژیک مرکز تحقیقات بیماری های غیرواگیر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

(افق ۱۴۰۵-۱۴۰۹)

معرفی مرکز:

مرکز تحقیقات بیماری های غیرواگیر با هدف پاسخ گویی علمی، نظام مند و اثربخش به چالش های روبه افزایش بیماری های غیرواگیر و در راستای سیاست های کلان نظام سلامت کشور تأسیس گردیده است. این مرکز در دویست و هفتاد و دومین جلسه شورای گسترش دانشگاه های

علوم پزشکی، در تاریخ 1398/02/29 موفق به اخذ مجوز موافقت اصولی شد و فعالیت‌های پژوهشی خود را به صورت هدفمند و ساختارمند آغاز نمود.

رسالت (Mission):

این مرکز با استفاده از ظرفیت‌های علمی و اجرایی، انجام پژوهش‌های کاربردی، مدیریت و ترجمان دانش، تربیت نیروی انسانی محقق، گسترش همکاری‌های ملی و بین‌المللی و تولید داده‌های بیماری‌های غیرواگیر در منطقه توسعه دانش بشری در زمینه شناسایی عوامل خطر اولیه، پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر فعالیت می‌نماید.

چشم انداز (Vision):

در افق ۱۴۰۹، مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار به یک قطب منطقه‌ای در تولید شواهد علمی، نوآوری پژوهشی و سیاستگذاری مبتنی بر شواهد در حوزه بیماری‌های غیرواگیر تبدیل شده و با بهره‌گیری از نیروی انسانی توانمند و همکاری‌های بین‌بخشی، سهم مؤثری در مدیریت عوامل خطر، کاهش بار بیماری و ارتقای سلامت جمعیت منطقه و کشور خواهد داشت.

ارزش‌ها (Values):

- پایبندی به اصول اخلاق پژوهش
- نوآوری و کار تیمی
- حفظ کرامت انسانی
- صداقت در گفتار و کردار
- تعهد و مسئولیت‌پذیری
- ارتقا کیفیت پژوهش‌ها

زمینه فعالیت (Scope):

- بیماری‌های قلبی عروقی
- دیابت
- سرطان‌ها
- بیماری‌های روان
- کوموربیدیتی بیماری‌های غیرواگیر
- پیامد‌های نامطلوب بیماری‌های غیرواگیر

- عوامل خطر بیماری های غیر واگیر (کم تحرکی، تغذیه، طب سنتی، استعمال دخانیات، چاقی، پر فشاری خون، استرس، سبک زندگی ناسالم، آلودگی هوا، عوامل زیست محیطی، عوامل شغلی)

تحلیل عوامل تاثیرگذار محیطی (SWOT)

عوامل تاثیر گذار درونی:

نقاط قوت (Strengths):

1. به کارگیری اعضاء هیات علمی با تجربه و توانمند در زمینه بیماریهای غیرواگیر
2. فعالیت دانشجویان توانمند
3. وجود مراکز درمانی دولتی و خصوصی فعال
4. اولویت طرح های پژوهشی غیر واگیر
5. برگزاری منظم برنامه ها و کارگاه های غیر واگیر
6. وجود تجهیزات آزمایشگاهی مناسب جهت انجام پژوهش های بنیادی
7. وجود سیستم مشاوره مناسب جهت کمک به پژوهشگران در تدوین و تنظیم طرحها
8. تعامل مراکز با بعضی از نهادهای ملی
9. ارتباط مناسب با معاونت تحقیقات دانشگاه
10. انعقاد تفاهم نامه مشترک با معاونت های بهداشت و درمان و فرهنگی
11. راه اندازی وبهرمندی از سامانه الکترونیک ثبت بیماری ها
12. تفاهم نامه با سازمان های NGO و نهاد های اجتماعی مانند خیرین سلامت
13. حضور اساتید توانمند جهت برگزاری کارگاه
14. فعالیت مستمر (جهت اخذ موافقت قطعی مرکز)
15. حضور هیئت علمی پژوهشی
16. جذب گرنت های متعدد ملی
17. قابلیت استفاده پژوهشگران از بیوبانک
18. وجود مرکز بررسی عوامل مؤثر بر سلامت (مطالعه پرشین کوهورت سبزوار)

نقاط ضعف (Weaknesses):

1. ارتباطات بین المللی ضعیف با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور
2. نداشتن دسترسی به سامانه های اطلاعاتی و داده های کشوری و دانشگاهی
3. نداشتن تشکیلات مصوب و چارت سازمانی در مرکز
4. نبود مجله علمی پژوهشی با ایندکس بین المللی

5. کمبود بودجه پژوهشی
6. کمبود هیئت علمی فعال مرتبط با مرکز
7. عدم فضای فیزیکی مناسب جهت مرکز

عوامل تاثیر گذار بیرونی:

فرصت ها (Opportunities):

1. وجود صندوق حمایت از پژوهشگران
2. حمایت مدیران ارشد دانشگاه در جهت تولید علم
3. امکان جذب اعتبارات خارج سازمانی
4. حمایت مدیران کشور و وزارت متبوع بر امر پژوهش
5. اولویت بیماری های غیر واگیر در سطح کشور و استان
6. وجود فرصت های همکاری با دیگر سازمان های موجود در سطح شهرستان، استان و کشور
7. وجود انجمن فعال پیشگیری و کاهش فشارخون در سبزوار
8. وجود انجمن فعال اطلاع رسانی دیابت سبزوار
9. وجود انجمن فعال حمایت از بیماران مبتلا به سرطان شهرستان سبزوار مهرآئین
10. امکان جذب گرانت پژوهشی از وزارت بهداشت
11. وجود اسناد و قوانین بالادستی حمایت کننده
12. تدوین سند ملی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر و عوامل خطر مرتبط
13. امکان تعامل با مراکز تحقیقات بین المللی
14. حوزه گستره بیماری های غیرواگیر جهت انجام پژوهش
15. گذار اپیدمیولوژیک بیماری ها
16. تعدد مجلات علمی داخلی و بین المللی معتبر در زمینه بیماری های غیرواگیر
17. زمینه های پژوهشی مناسب در استان مانند کوهورت شهرستان

تهدید ها (Threats):

1. محدودیت دسترسی به مواد و تجهیزات مورد لزوم
2. تورم و تحریم برخی از تجهیزات و کالا های پزشکی و تحقیقاتی
3. بی انگیزگی اعضای هیات علمی در حوزه پژوهش
4. ضعف در سیستم اطلاعاتی و آماری کشور و به ویژه در حوزه اطلاعات یکپارچه سلامت
5. محدودیت دسترسی در داخل کشور، به برخی منابع علمی بین المللی
6. پایین بودن سطح آگاهی مردم، مدیران و سیاستگذاران
7. تاثیر تحریم ها بر روند چاپ مقالات در مجلات معتبر

8. ناکافی بودن همکاری سیاست‌گذاری همکاران با مراکز تحقیقاتی
9. ناپایداری حمایت مالی از سوی دولت
10. ناهماهنگی فرایند های مالی با فرایند های اجرایی طرح های پژوهشی

ردیف	عوامل تاثیر گذار داخلی	ضریب اهمیت عوامل	رتبه (میزان تاثیر گذاری عوامل)				نمره نهائی
			قوت		ضعف		
			جدی 4	نسبی 3	نسبی 2	جدی 1	
1	به کارگیری اعضاء هیات علمی با تجربه و توانمند در زمینه بیماری های غیرواگیر	4	*				16
2	فعالیت دانشجویان توانمند	3	*				12
3	انعقاد تفاهم نامه مشترک با معاونت های بهداشت و درمان و فرهنگی	3	*				12
4	راه اندازی وبهرمندی از سامانه الکترونیک ثبت بیماری ها	3	*				12
5	تفاهم نامه با سازمان های NGO و نهاد های اجتماعی مانند خیرین سلامت	3		*			9
6	ارتباط مناسب با معاونت تحقیقات دانشگاه	3	*				12
7	تعامل مرکز با بعضی از نهادهای ملی	3	*				12
8	وجود سیستم مشاوره مناسب جهت کمک به پژوهشگران در تدوین و تنظیم طرح ها	3			*		6
9	حضور اساتید توانمند جهت برگزاری کارگاه	3		*			9
10	وجود مراکز درمانی دولتی و خصوصی فعال	3		*			9
11	فعالیت مستمر (جهت اخذ موافقت قطعی مرکز)	4	*				16
12	وجود تجهیزات آزمایشگاهی مناسب جهت انجام پژوهش های بنیادی	3		*			9
13	برگزاری منظم برنامه ها و کارگاه های غیر واگیر	4	*				16
14	حضور هیئت علمی پژوهشی	4	*				16

12			*		4	جذب گرنت های متعدد ملی	15
12				*	3	قابلیت استفاده پژوهشگران از بیوبانک	16
16				*	4	اولویت طرح های پژوهشی غیر واگیر	17
9			*		3	وجود مرکز بررسی عوامل مؤثر بر سلامت (مطالعه پرشین کوهورت سبزوار)	18
3	*				3	نبود مجله علمی پژوهشی با ایندکس بین المللی	19
4	*				4	کمبود بودجه پژوهشی	20
4	*				4	نداشتن تشکیلات مصوب و چارت سازمانی در مرکز	21
4	*	*			4	کمبود هیئت علمی فعال مرتبط با مرکز	22
6		*			3	عدم فضای فیزیکی مناسب جهت مرکز	23
4		*			2	نداشتن دسترسی به سامانه های اطلاعاتی و داده های کشوری و دانشگاهی	24
6		*			3	ارتباطات بین المللی ضعیف با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور	25
246						جمع	

ردیف	عوامل تاثیر گذار بیرونی	ضریب اهمیت عوامل	رتبه (میزان تاثیر گذاری عوامل)				نمره نهائی
			فرصت		تهدید		
			جدی 4	نسبی 3	نسبی 2	جدی 1	
1	وجود صندوق حمایت از پژوهشگران	4	*			9	
2	تعدد مجلات علمی داخلی و بین المللی معتبر در زمینه بیماری های غیرواگیر	4	*			16	

3	گذار اپیدمیولوژیک بیماریها	4	*				16
4	حوزه گسترده بیماری های غیرواگیر جهت انجام پژوهش	4	*				20
5	امکان تعامل با مراکز تحقیقات بین المللی	3		*			9
6	تدوین سند ملی پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر و عوامل خطر مرتبط	4		*			12
7	وجود اسناد و قوانین بالادستی حمایت کننده	4	*				12
8	امکان جذب گرنت پژوهشی از وزارت بهداشت	4		*			12
9	وجود فرصت های همکاری با دیگر سازمان های موجود در سطح شهرستان، استان و کشور	3		*			9
10	اولویت بیماری های غیر واگیر در سطح کشور و استان	4	*				16
11	حمایت مدیران کشور و وزارت متبوع از امر پژوهش	3	*				12
12	امکان جذب اعتبارات خارج سازمانی	4	*				16
13	حمایت مدیران ارشد دانشگاه در جهت تولید علم	3		*			9
14	وجود انجمن فعال پیشگیری و کاهش فشارخون در سبزوار	2		*			6
15	وجود انجمن فعال اطلاع رسانی دیابت سبزوار	2			*		4
16	وجود انجمن فعال حمایت از بیماران مبتلا به سرطان شهرستان سبزوار مهرآئین	2		*			6
17	تاثیر تحریم ها بر روند چاپ مقالات در مجلات معتبر	4		*			12
18	زمینه های پژوهشی مناسب در استان مانند کوهورت شهرستان	3		*			9
19	پایین بودن سطح آگاهی مردم، مدیران و سیاستگذاران	3			*		6
20	محدودیت دسترسی در داخل کشور، به برخی منابع علمی بین المللی	3			*		6
21	ضعف در سیستم اطلاعاتی و آماری کشور و به ویژه در حوزه اطلاعات یکپارچه سلامت	3			*		6
22	بی انگیزگی اعضای هیات علمی در حوزه پژوهش	3				*	4

4	*			4	تورم و تحریم برخی از تجهیزات و کالا های پزشکی و تحقیقاتی	23
4	*			4	محدودیت دسترسی به مواد و تجهیزات مورد لزوم	24
3	*			3	ناکافی بودن همکاری سیاست گذاری همکاران با مراکز تحقیقاتی	25
3	*			3	ناپایداری حمایت مالی از سوی دولت	26
4	*			4	ناهماهنگی فرایند های مالی با فرایند های اجرایی طرح های پژوهشی	27
245					جمع	

❖ تعیین موقعیت استراتژیک مرکز تحقیقات بیماری های غیرواگیر

تعداد عوامل درونی / مجموع نمرات نقاط قوت **منهای** نقاط ضعف = نمره نهایی موضع درونی

$$25/31 - 215 = 7/36$$

تعداد عوامل بیرونی / مجموع نمرات فرصت ها **منهای** تهدیدها = نمره نهایی موضع بیرونی

$$27/52 - 183 = 4/85$$

بعد از نرمالایز کردن در محدوده 1-4 ، نمره درونی = 3/12 و نمره بیرونی = 2/28 بدست آمد.

IE Matrix (Internal External Matrix)

نمره درونی

تقویت درونی و تدافعی	تقویت درونی و تدافعی	حفظ و نگهداری
تقویت درونی و تدافعی	حفظ و نگهداری	توسعه

نمره بیرونی

توسعه	توسعه	حفظ و نگهداری
-------	-------	---------------

اهداف کلی (Goals):

- G1: استقرار و تقویت ساختار سازمانی و توسعه سرمایه انسانی مرکز
- G2: ارتقای کیفیت، اثربخشی و مسئله‌محوری پژوهش‌ها در حوزه بیماری‌های غیرواگیر
- G3: توسعه مرجعیت علمی و تقویت جایگاه ملی و منطقه‌ای مرکز در تولید شواهد بیماری‌های غیرواگیر
- G4: گسترش تعاملات بین‌بخشی، ترجمان دانش و نقش‌آفرینی در سیاستگذاری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر

استراتژی (Strategie):

- S1: تقویت حکمرانی سازمانی و توسعه پایدار سرمایه انسانی و زیرساختی مرکز
- S2: جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی مرکز بر اساس نیازهای نظام سلامت در حوزه بیماری‌های غیرواگیر
- S3: تقویت مرجعیت علمی مرکز و جایگاه ملی و منطقه‌ای از طریق تمرکز بر تولید شواهد داده‌محور و پژوهش‌های اثرگذار
- S4: گسترش همکاری‌های علمی، بین‌رشته‌ای و بین‌المللی هدفمند برای ارتقای کیفیت تولیدات علمی و جایگاه مرکز
- S5: توسعه نظام جذب و مدیریت منابع مالی پژوهشی و گرنت‌ها به منظور افزایش پایداری و اثربخشی پژوهش
- S6: تقویت ترجمان دانش، تعامل با ذی‌نفعان و نقش‌آفرینی فعال در سیاستگذاری و برنامه‌های کنترل بیماری‌های غیرواگیر

اهداف اختصاصی (Objectives):

- G1: استقرار و تقویت ساختار سازمانی و توسعه سرمایه انسانی مرکز
- G1O1: توسعه کمی و کیفی اعضای هیأت علمی، پژوهشگران و نیروهای تخصصی مرکز
- G1O2: توانمندسازی مستمر اعضا از طریق آموزش‌های تخصصی پژوهشی و مدیریتی
- G1O3: اخذ موافقت قطعی مرکز از مراجع ذی‌صلاح

G104 : تصویب و استقرار چارت سازمانی مرکز

G2: ارتقای کیفیت، اثربخشی و مسئله محوری پژوهش‌ها در حوزه بیماری‌های غیرواگیر

G2O1: افزایش کمی و کیفی طرح‌های تحقیقاتی مصوب و خاتمه یافته

G2O2: ارتقای کیفیت پایان‌نامه‌های دانشجویی همسو با اولویت‌های ملی NCD

G2O3: توسعه طرح‌های کاربردی مبتنی بر نیاز نظام سلامت منطقه

G2O4: افزایش جذب گرنت‌های ملی و بین‌المللی

G3: توسعه مرجعیت علمی و تقویت جایگاه ملی و منطقه‌ای مرکز در تولید شواهد بیماری‌های غیرواگیر

G3O1: افزایش تعداد و کیفیت مقالات نمایه شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی

G4 : گسترش تعاملات بین‌بخشی، ترجمان دانش و نقش آفرینی در سیاستگذاری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر

G4O1 : تقویت همکاری با سازمان ها و ادارات

G4O2 : گسترش تعامل با سمن‌ها و نهادهای مردمی

برنامه عملیاتی (Operational Plan):

G1 : استقرار و تقویت ساختار سازمانی و توسعه سرمایه انسانی مرکز

G1O1 : توسعه کمی و کیفی اعضای هیأت علمی، پژوهشگران و نیروهای تخصصی مرکز

S1 : تقویت حکمرانی سازمانی و توسعه پایدار سرمایه انسانی و زیرساختی مرکز

G1O1A1 : جذب حداقل یک عضو هیأت علمی پژوهشی تمام‌وقت در طول برنامه

G1O1A2 : جذب سالانه حداقل یک همکار پژوهشی (سرباز نخبه/پسادکتری/طرح نیروی انسانی)

G1O2 : توانمندسازی مستمر اعضا از طریق آموزش‌های تخصصی پژوهشی و مدیریتی

S4 : گسترش همکاری‌های علمی، بین‌رشته‌ای و بین‌المللی هدفمند برای ارتقای کیفیت تولیدات علمی و

جایگاه مرکز

G1O2A1: برگزاری حداقل 2 کارگاه تخصصی پژوهشی در سال

G1O2A2: حمایت از مأموریت و تامین اسکان اعضای هیئت علمی و پژوهشگران مرکز در کنگره‌ها و کارگاه‌های ملی در طول سال های برنامه

G1O3: اخذ موافقت قطعی مرکز از مراجع ذیصلاح

S1: تقویت حکمرانی سازمانی و توسعه پایدار سرمایه انسانی و زیرساختی مرکز

G1O3A1: پیگیری فرآیندهای اداری و کارشناسی پس از ارسال مستندات تکمیلی به وزارت متبوع، پاسخ‌گویی به مکاتبات و اصلاحات احتمالی تا اخذ موافقت قطعی مرکز

G1O4: تصویب و استقرار چارت سازمانی مرکز

S1: تقویت حکمرانی سازمانی و توسعه پایدار سرمایه انسانی و زیرساختی مرکز

G1O4A1: تصویب چارت سازمانی در مراجع ذی‌ربط دانشگاهی در طول سال های برنامه

G1O4A2: تعریف شرح وظایف، اختیارات و ارتباطات سازمانی واحدها و پست‌های سازمانی مرکز در طول سال های برنامه

G1O4A3: استقرار تدریجی ساختار سازمانی و تطبیق نیروی انسانی موجود با چارت مصوب در طول سال های برنامه

G2: ارتقای کیفیت، اثربخشی و مسئله‌محوری پژوهش‌ها در حوزه بیماری‌های غیرواگیر

G2O1: افزایش کمی و کیفی طرح‌های تحقیقاتی مصوب و خاتمه‌یافته

S2: جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی مرکز بر اساس نیازهای نظام سلامت در حوزه بیماری‌های غیرواگیر

G2O1A1: برگزاری منظم حداقل 6 جلسه شورای پژوهشی در سال

G2O1A2: افزایش سالانه حداقل 10٪ در تعداد طرح‌های مصوب

G2O2: ارتقای کیفیت پایان‌نامه‌های دانشجویی همسو با اولویت‌های ملی NCD

S6: تقویت ترجمان دانش، تعامل با ذی‌نفعان و نقش‌آفرینی فعال در سیاست‌گذاری و برنامه‌های کنترل بیماری‌های غیرواگیر

G2O2A1: انعقاد تفاهم‌نامه با دانشکده‌ها با هدف هدایت و هم‌سوسازی پایان‌نامه‌ها با اولویت‌های مرکز در طول سال‌های برنامه.

G2O2A2: افزایش سالانه 10٪ پایان‌نامه‌های مرتبط با بیماری‌های غیرواگیر

G2O3: توسعه طرح‌های کاربردی مبتنی بر نیاز نظام سلامت منطقه

S2: جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی مرکز بر اساس نیازهای نظام سلامت در حوزه بیماری‌های غیرواگیر

G2O3A1: اجرای حداقل دو طرح غربالگری در حوزه بیماری‌های غیرواگیر در جامعه در طول سال‌های برنامه

G2O3A2: اجرای طرح‌های مداخله‌ای در گروه‌های پرخطر در طول سال‌های برنامه

G2O4: افزایش جذب گرنت‌های ملی و بین‌المللی

S5: توسعه نظام جذب و مدیریت منابع مالی پژوهشی و گرنت‌ها به منظور افزایش پایداری و اثربخشی

پژوهش

G2O4A1: بررسی و تصویب سالانه حداقل 1 طرح برای جذب گرنت ملی

G2O4A2: برگزاری کارگاه جذب گرنت

G3: توسعه مرجعیت علمی و تقویت جایگاه ملی و منطقه‌ای مرکز در تولید شواهد بیماری‌های غیرواگیر

G3O1: افزایش تعداد و کیفیت مقالات نمایه‌شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی

S3: توسعه همکاری‌های ملی، بین‌المللی و میان رشته‌ای برای افزایش تاثیر گذاری مقالات دانشگاه

G3O1A1: افزایش سالانه 10% در تعداد مقالات نمایه‌شده

G3O1A2: افزایش سهم مقالات در مجلات Q1 و Q2 در طول سال‌های برنامه

G3O1A2: افزایش تعداد استنادات به مقالات در طول سال‌های برنامه

G4: گسترش تعاملات بین‌بخشی، ترجمان دانش و نقش‌آفرینی در سیاستگذاری و کنترل بیماری‌های

غیرواگیر

G4O1: توسعه همکاری با سازمان‌ها و ادارات در سطح منطقه‌ای و ملی در طول سال‌های برنامه

S2: نهادینه سازی نظام هدایت و راهبری پژوهش به سمت طرح‌های مسئله محور

G4O1A1: انعقاد تفاهم‌نامه با سازمان‌ها و ادارات و اجرای طرح‌های مشترک در طول سال‌های برنامه

G4O2: گسترش تعامل با سمن‌ها و نهادهای مردمی

S3 : تقویت مرجعیت علمی مرکز و جایگاه ملی و منطقه‌ای از طریق تمرکز بر تولید شواهد داده‌محور و پژوهش‌های اثرگذار

G4O3A1: همکاری با سمن‌های در حوزه پیشگیری در طول سال‌های برنامه

شاخص‌های کلان (Strategic KPIs)

- رشد سالانه تعداد طرح‌های مصوب ($\geq 10\%$)
- رشد سالانه مقالات نمایه‌شده ($\geq 10\%$)
- تعداد گرنت جذب‌شده در دوره برنامه
- درصد پایان‌نامه‌های همسو با اولویت NCD
- تعداد طرح‌های مداخله‌ای اجراشده
- تعداد تفاهم‌نامه‌های فعال منجر به اجرای پروژه
- درصد مقالات منتشرشده در مجلات Q1/Q2
- درصد تحقق برنامه‌های کارگاه و آموزش مستمر پژوهشگران